

IMPLICAREA BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC ÎN PROGRAMELE DE TRANSFORMARE ȘI PROMOVARE A COMUNITĂȚILOR

Tatiana AMBROCI

ORCID 0009-0001-1978-5501

I.P. Centrul de Excelență în Construcții

Rezumat: Articolul prezintă rezultatele cercetării care a avut drept scop reliefarea rolului și impactului bibliotecilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic în procesul de promovare și transformare a comunităților. Perioada de culegere a datelor a cuprins lunile februarie–martie 2024, fiind distribuite chestionare prin poșta electronică în toate instituțiile de învățământ profesional tehnic. Au fost rambursate 53 de chestionare, în baza cărora a fost efectuată analiza datelor. La final, autorul sintetizează propunerile adresate Ministerului Culturii al Republicii Moldova, centrelor biblioteconomice departamentale și altor structuri de profil pentru soluționarea unor probleme ale bibliotecilor din ÎPT. **Cuvinte-cheie:** bibliotecă din instituția de învățământ profesional tehnic, cercetare a necesităților de formare profesională, programee de transformare și promovare a comunităților, diversificare a serviciilor.

Abstract: This article presents the results of the research aiming to highlight the role and impact of libraries in professional technical education institutions in the process of promoting and transforming communities. The data collection period covered the months February–March 2024, questionnaires were distributed by e-mail in 88 technical vocational education institutions. 53 questionnaires were delivered, based on them the data analysis was carried out. The author summarizes proposals in this context addressed to the Ministry of Culture of the Republic of Moldova, departmental library centers and other specialized structures.

Keywords: libraries in technical vocational education institutions, research of professional education needs, diversification of services.

În era digitală în continuă evoluție, bibliotecile de învățământ au devenit piloni esențiali în transformarea comunităților prin intermediul proiectelor și programelor, care vin în sprijinul educației, prin serviciile și facilitățile oferite membrilor comunității. Aceste instituții nu doar oferă acces la cunoștințe, ci sunt promotori activi ai schimbării, inovației, creativității și gândirii critice în rândul utilizatorilor. Tendința spre modernizarea continuă a serviciilor și produselor, realizarea proiectelor creative bazate pe educarea culturii informației și dezvoltarea par-

teneriatelor durabile, centrate pe nevoile membrilor comunității, determină bibliotecile să devină motoare ale schimbării în instituțiile în care activează, contribuind, astfel, la îmbunătățirea calității procesului de învățare și la pregătirea membrilor comunității pentru provocările viitorului.

Prioritatea anului 2023, lansată de Biblioteca Națională a Republicii Moldova în cadrul Forumului Managerilor pentru toate bibliotecile din Sistemul Național de Biblioteci, s-a axat pe susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității și, ca rezultat, pe

îmbunătățirea calității vieții oamenilor. Una din inițiativele-cheie lansate în cadrul acestei reuniuni a fost implicarea bibliotecilor în programele de transformare și promovare a comunităților, ce se referă la acțiuni întreprinse de biblioteci în direcția ajustării colecțiilor la necesitățile actuale ale membrilor comunității, dezvoltării/digitizării colecțiilor de memorie locală, lărgirii accesului la informație prin intermediul resurselor informaționale, diversificării metodelor biblioteconomice de promovare a comunității, identificării resurselor deschise privind stocarea informației de memorie locală, respectării „Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe”, nr. 230 din 28.07.2022, în vederea digitizării colecției de memorie locală și oferirea accesului deschis etc. [4].

Bibliotecile din învățământul profesional tehnic (ÎPT) au fost întotdeauna considerate centre informaționale și spații de promovare a cunoașterii și culturii în instituțiile de învățământ, iar în ultimii ani ele au evoluat și s-au modernizat, grație reformelor din sistemul educațional. Proiectele de educație digitală implementate în învățământul profesional tehnic, unde se regăsesc și bibliotecile, au fost cheia pentru îmbunătățirea accesului la tehnologie și la resursele online. În perioada pandemică în toate instituțiile de învățământ s-au desfășurat acțiuni de alfabetizare digitală, instruirii de utilizare a unor instrumente și platforme online, la care a participat și personalul din biblioteci. Facilitarea accesului la echipamente și software necesare pentru dezvoltarea competențelor digitale a utilizatorilor a fost și rămâne a fi un deziderat pentru bibliotecile din ÎPT în scopul sprijinului incluziunii digitale și reducerii decalajului digital în comunitate.

În ultimii ani bibliotecile din ÎPT nu sunt vizibile în comunitatea profesională, sunt absente la reuniunile profesionale, organizate atât în format fizic, cât și online, nu sunt remarcate nici pe rețele sociale. Despre activitatea acestor instituții se cunoaște doar din cercetările statistice anuale 6-c. Fondul Special pentru Manuale reușește să întrunească bibliotecarii din această rețea, unde sunt discutate doar subiectele privind implementarea Schemei de

Închiriere a Manualelor. Ultima reuniune profesională care a întrunit bibliotecarii din toate instituțiile profesionale tehnice a avut loc în luna decembrie 2019.

Pentru a identifica modalitatea de implicare a bibliotecilor din ÎPT în proiecte și programe de promovare și transformare a comunităților servite, am inițiat această cercetare, care și-a mai propus să determine rolul și impactul bibliotecilor din ÎPT în procesul de promovare și transformare a comunităților, furnizând informații utile pentru dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor și programelor acestora.

Scopul acestei cercetări este de a investiga modul și nivelul de implicare a bibliotecilor din ÎPT în promovarea și transformarea comunităților pe care le deserveșc, în contextul priorității anului 2023 privind susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității.

Obiectivele cercetării:

- identificarea activităților, serviciilor prestate și programelor în scopul promovării și transformării comunităților,
- identificarea problemelor și dificultăților cu care se confruntă bibliotecarii din ÎPT;
- identificarea necesităților de formare continuă;
- determinarea direcțiilor de îmbunătățire și soluționare a problemelor.

Drept **metodă de cercetare** pentru acest studiu a fost selectată ancheta sociologică, ca instrument fiind utilizat chestionarul. Perioada de culegere a datelor a cuprins lunile februarie–martie 2024. Durata de completare a chestionarelor a constituit 10 minute. Volumul eșantionului a fost de 88 de chestionare distribuite prin poșta electronică în toate instituțiile de învățământ profesional tehnic. Au fost rambursate 53 de chestionare, în baza cărora a fost efectuată analiza datelor.

La sondaj au participat 6 biblioteci din centrele de excelență din 13 existente (46%), 16 biblioteci de colegiu din 37 (43%), 27 de școli profesionale din 38 existente (71%); total eșantionul constituind 60,2%. Bibliotecile participante la sondaj aparțin instituțiilor cu profile tehnic, agrar, economic, medicină, pedagogic și arte.

Chestionarul a inclus 24 de întrebări,

dintre care 18 de tip închis, cu opțiuni de răspuns, și 6 întrebări de tip deschis.

Analiza datelor prezentate în chestionare. În cadrul cercetării am încercat să identificăm sursele de informare ale bibliotecarilor din ÎPT privind prioritățile profesionale și inițiativele-cheie ale anului calendaristic, lansate de Biblioteca Națională în cadrul Forumului Managerilor în anul

2022. La întrebarea numărul 1 (*De unde vă informați despre prioritățile profesionale ale anului calendaristic, recomandate pentru Sistemul Național de Biblioteci?*), cea mai mare parte din respondenți (36 de respondenți, 67.9%) a menționat centrele biblioteconomice, 30 de respondenți (56,6%) – rețelele sociale. Doar 4 bibliotecari au participat la Forumul Managerilor 2022.

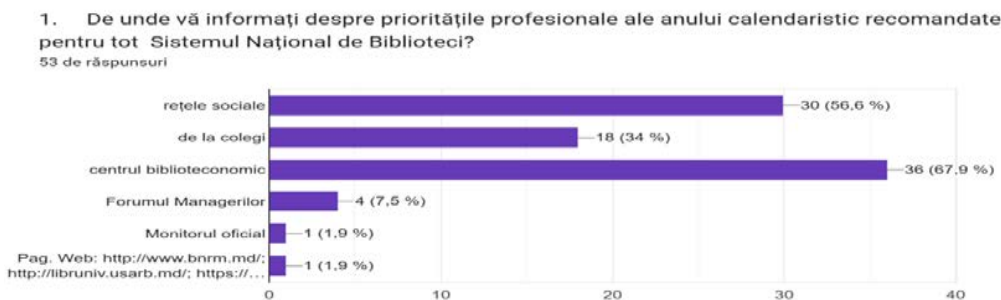

Fig. 1.

La întrebarea a 2-a (*Selectați din prioritățile anului 2023, care se reflectă în planul anual al bibliotecii în care activați.*), 38 respondenți au bifat inițiativa-cheie de a îmbunătăți operarea și managementul de bibliotecă, 21 de biblioteci (40,4%)

reflectă în plan prioritatea de implicare în programele de promovare și transformare a comunităților și 18 biblioteci (34,6%) – prioritatea de a orienta serviciile spre dezvoltarea durabilă și integrarea europeană a Republicii Moldova.

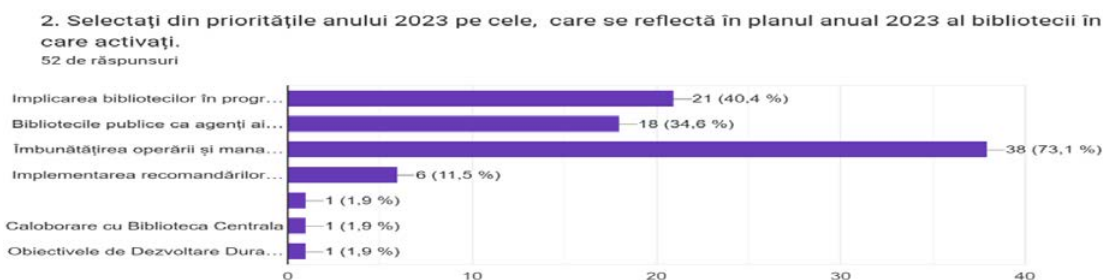

Fig. 2.

La întrebarea a 3-a (*Bifați din variantele propuse acțiunile pe care le-ați desfășurat Dvs. în direcția transformării și promovării comunităților.*), 34 de respondenți (65,4%) au inclus în programele lor activități de ajustare a colecțiilor la necesitățile membrilor

comunității, 31 de respondenți (59,6%) – lărgirea accesului la informație prin intermediul resurselor informaționale, 18 respondenți (34,6%) au selectat diversificarea metodelor biblioteconomice de promovare a comunității.

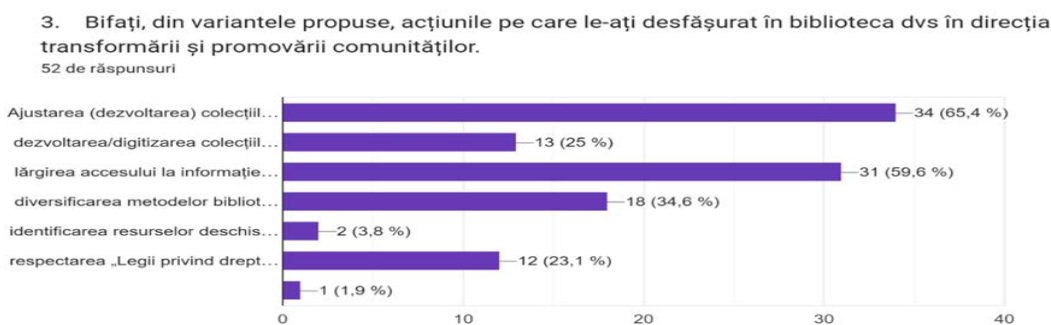

Fig. 3.

A fost necesară pentru această cercetare și prioritatea de a afla ce servicii oferă bibliotecile comunităților pentru a contribui la promovarea și transformarea acestora. Serviciile expoziționale de resurse informaționale – tematice, omagiale, zile ale informației – au fost cele mai des oferite utilizatorilor pentru a promova comunitățile (47 de respondenți,

90,4%); 20 de respondenți (38,5%) au menționat întâlnirile cu personalitățile din comunitate, scriitorii, poeții, oamenii de afaceri; 21 de bibliotecari (40,4%) au menționat proiectele și programele de promovare și transformare a comunităților; 16 respondenți (30,8%) – activitățile de formare a culturii informației.

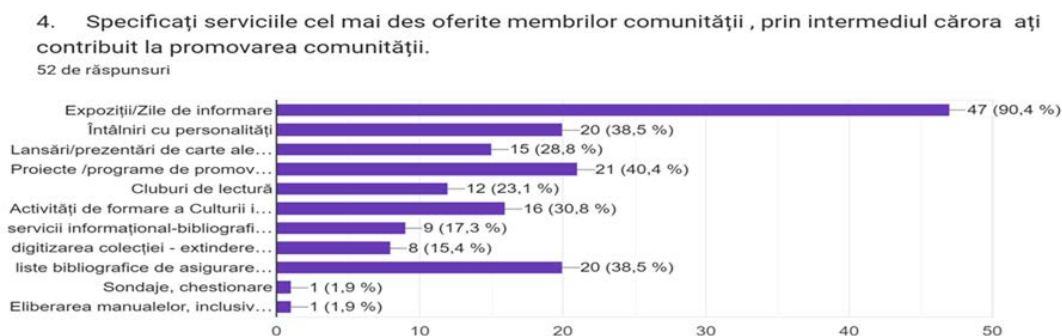

Fig. 4.

Interacțiunea bibliotecilor cu utilizatorii prin intermediul rețelelor sociale, paginilor web, blogurilor etc. este o tendință în evoluție rapidă, care atrage un număr foarte mare din comunitatea servită. Cu cât membrii comunității sunt mai valoroși pentru bibliotecă și bibliotecă se implică mai activ în viața membrilor comunității, cu atât și comunitatea este mai democratică, mai ar-

monioasă, mai valoroasă [3].

La întrebarea a 5-a (*Selectați metodele cele mai eficiente de promovare a bibliotecii, a serviciilor și a comunității utilizate de biblioteca Dvs. în anul 2023.*), respondenții au menționat rețelele sociale (40 de respondenți, 75,5%) și pagina web a instituției de învățământ (22 de respondenți, 41,5%).

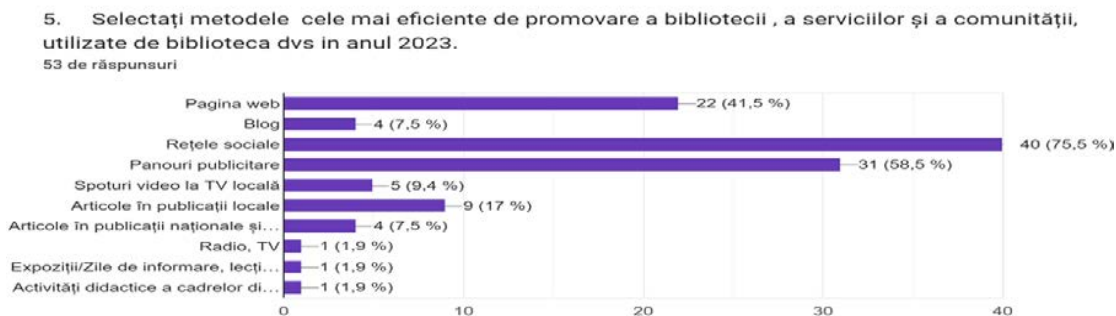

Fig. 5.

Au urmat în chestionar 4 întrebări de tip deschis, la care, cu regret, nu au răspuns toți respondenții. La întrebarea a 6-a (*Enumerați 2-3 activități concrete organizate in anul 2023 de biblioteca Dvs., care au contribuit la promovarea si dezvoltarea comunității instituționale sau locale, teritoriale, unde activează bibliotecă*), bibliotecile din învățământul profesional tehnic au prezentat o gamă diversă de servicii și activități utilizatorilor prin care promovează comunitățile: 45 de respondenți au

menționat Nocturna Bibliotecilor 2023, cluburile de lectură, cinaurile literare, maratoanele literare, medalioanele literare, serile de muzică de cameră, recitalurile, TVC, concursurile literare, lansările și prezentările de carte etc.; 6 respondenți nu au menționat nicio activitate.

Parteneriatele cu organizațiile publice sau private locale reprezintă o modalitate deosebită pentru ca bibliotecă să își extindă serviciile. Crearea parteneriatelor cu alte biblioteci permite oferirea unui serviciu

mai atractiv utilizatorilor [5].

La întrebarea a 7-a (*Menționați 1-2 parteneri (biblioteci, instituții, ONG, etc.) cu care ați colaborat cel mai intens în anul 2023*), respondenții au menționat liceele, colegiile, școlile profesionale din localitate, agenții economici din localitate, firmele, ONG-urile, APL-urile, bibliotecile publice, BNRM, BRTȘ, BȘ UTM, BȘ ASEM, BȘ USARB, BAMTAP, Muzeele, centrele de sănătate, palatul/casa de cultură/casa de creație etc.; 6 respondenți nu au răspuns la această întrebare.

La întrebarea a 8-a (*Specificați 2-3 activități de promovare a comunității, organizate în colaborare cu partenerii bibliotecii Dvs., alte biblioteci/organizații/instituții.*), 19 respondenți nu au menționat nicio activitate. Paradoxal este faptul că unele biblioteci nu au menționat partenerii, dar au specificat activitățile realizate în parteneriate. Alți respondenți au menționat partenerii, dar nu au realizat activități comune și nu au participat la activitățile partenerilor. O parte din activitățile menționate în răspunsurile la întrebarea a 6-a se repetă și în răspunsurile la întrebarea a 8-a. Printre activitățile menționate de respondenți remarcăm discuțiile publice în parteneriat cu Centrul ONU BNRM, lansările/prezentările de carte, întâlnirile cu scriitorii, personalitățile notorii – activități organizate în parteneriat cu bibliotecile publice teritoriale etc.

Bibliotecarii din ÎPT reacționează mai puțin la întrebările de tip deschis, fapt remarcat și în cadrul altor sondaje. La întrebările 8 și 9 din chestionar, unde trebuiau să menționeze activitățile concrete realizate în parteneriate, am avut doar 39 de răspunsuri, și 45 acolo unde trebuiau să menționeze activitățile apreciate de către comunitatea instituțională ca fiind relevante.

În opinia Ludmilei Corghenci, biblio-

teca este unicul promotor în comunitate al competențelor de cultura informației, deținerea cărora este importantă pentru fiecare membru al comunității: este vorba despre cunoștințe, abilități și atitudini privind accesarea informației, evaluarea acesteia și utilizarea etică și corectă a proprietății intelectuale [3]. Faptul că comunitatea instituțională apreciază înalt activitățile bibliotecii ce țin de educarea culturii informației ne face să credem că membrii comunității solicită aceste servicii și le așteaptă de la bibliotecari. Prin aceste activități bibliotecile contribuie la transformarea membrilor comunității, formându-le competențe de cultură a lecturii, a informației, a gândirii critice și a comunicării virtuale.

În cadrul acestui studiu ne-am propus să aflăm despre succesele bibliotecilor așa cum le percep bibliotecarii, astfel, la întrebarea a 10-a din chestionar (*Menționați 1-3 factori de succes în anul 2023 pentru bibliotecar/bibliotecă.*), respondenții au menționat: aprecierea activității bibliotecii cu calificativul „foarte bine” de către comisia Fondului Special de Manuale în cadrul controlului, evaluarea bibliotecilor și atribuirea categoriilor III, II, I, aprecieri înalte pentru performanțe (3 diplome), contribuții la acreditarea instituției de învățământ, achiziții de carte valoroase de specialitate și beletristică, dotare cu mobilier nou, dotarea bibliotecii cu echipament tehnic, participarea în proiecte, activități în parteneriat, creșterea numărului de intrări în bibliotecă, creșterea numărului de doritori de a participa la activitățile bibliotecii etc.

Din 53 de respondenți care au răspuns la întrebarea a 11-a (*Sunteți satisfăcuți de locul de muncă?*), 34 de bibliotecari (64,2%) au răspuns că sunt satisfăcuți, iar 34% au specificat că sunt satisfăcuți parțial.

11. Sunteți satisfăcut de munca în bibliotecă?
53 de răspunsuri

Fig. 6.

Ne-am propus să identificăm aspectele sau motivele de satisfacție la locul de muncă ale bibliotecarilor, astfel, din variantele selectate de respondenți, am constatat că cea mai mare satisfacție profesională la locul de muncă bibliotecarii o primesc

de la comunicarea eficientă cu comunitatea internă – 43 de respondenți (84,3%), de la aprecierea și susținerea din partea administrației instituției de învățământ – 39 de respondenți (76,5%) și condițiile de muncă bune – 37 de respondenți (72,5%).

12. În caz că sunteți satisfăcut de munca în bibliotecă, bifați acele aspecte de care sunteți satisfăcut.

51 de răspunsuri

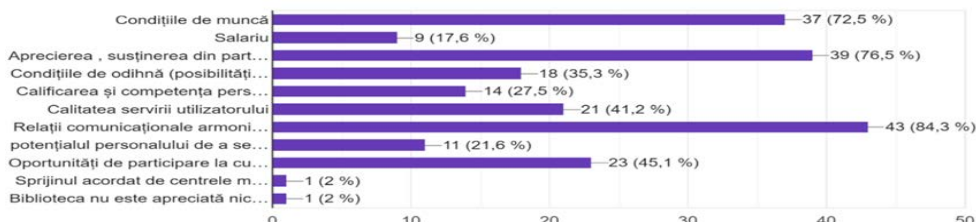

Fig. 7.

La întrebarea a 13-a, respondenții au selectat motivele de insatisfacție la locul de muncă, astfel, am remarcat, în urma analizei răspunsurilor, că bibliotecarii din ÎPT nu

sunt satisfăcuți de salarii – 27 de respondenți (73%) și de suprasolicitarea la locul de muncă: prea multe cerințe și sarcini.

13. În caz că nu sunteți satisfăcuți, bifați motivele posibile ale insatisfacției.

37 de răspunsuri

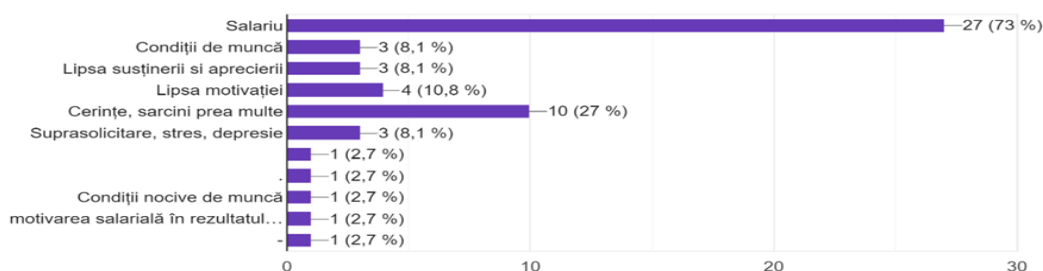

Fig. 8.

Prin acest sondaj am dorit să identificăm și problemele cu care se confruntă bibliotecarii la locul de muncă, ca ulterior să venim cu propuneri și soluții. La întrebarea a 14-a (*Ce dificultăți întâmpinați la locul de mun-*

că?), cei mai mulți bibliotecarii au selectat lipsa resurselor financiare pentru achiziții (18 respondenți, 34,6 %), lipsa experienței (12 respondenți, 23,1 %), volum mare de muncă (11 respondenți, 21,2%).

14. Ce dificultăți întâmpinați la locul de muncă?

52 de răspunsuri

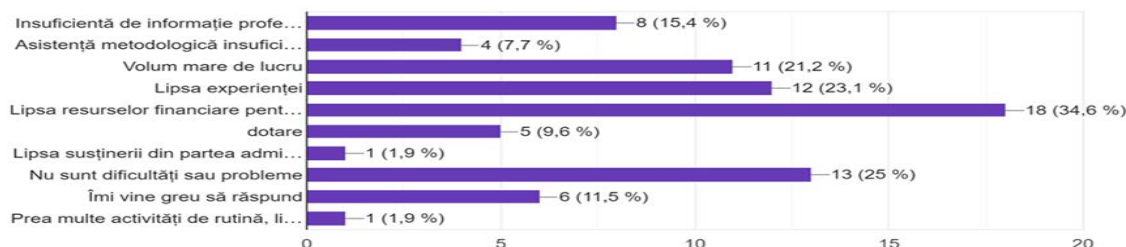

Fig. 9.

Pentru a obține mai multe răspunsuri de la respondenți am reformulat unele întrebări și le-am propus variante de răspuns, ținând cont de faptul că în multe biblioteci din ÎPT

activează persoane fără studii de specialitate și experiență în domeniu. Am identificat procesele de activitate cele mai dificile, unde bibliotecarii solicită ajutor și asistență: clasi-

ficarea și catalogarea, descrierea bibliografică a documentelor – 20 respondenți (39,2%), utilizarea TIC în activitatea profesională – 19 respondenți (37,3%), redactarea documentelor de reglementare a activității biblio-

teciei – 13 respondenți (25,5%), evidența statistică – 11 respondenți (21,6%), organizarea activităților informaționale – 8 respondenți (15,7%).

15. Care sunt procesele cele mai dificile pentru dvs din activitatea profesională, unde nu prea vă descurcați și aveți nevoie de ajutor?

51 de răspunsuri

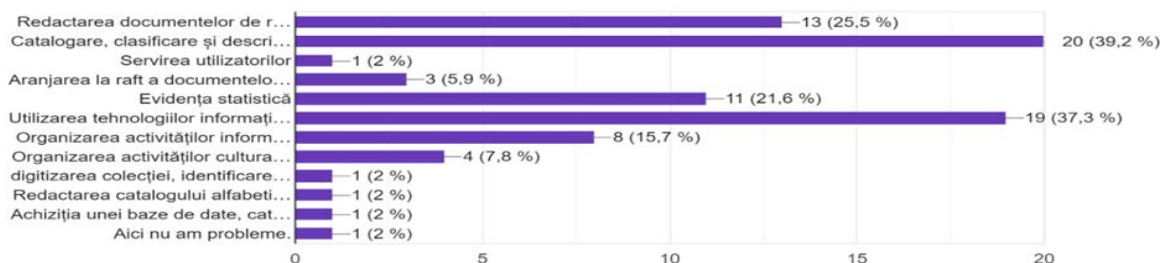

Fig. 10.

În revista de specialitate *Magazin bibliologic* sunt publicate rezultatele studiilor anuale privind formarea profesională continuă a specialiștilor din biblioteci. De remarcat este faptul că în aceste articole se menționează prezența slabă a bibliotecarilor din ÎPT la acțiuni de formare din cadrul Centrului de Formare Profesională Continuă al BNRM. Spre exemplificare menționăm studiul național privind necesitățile de formare profesională continuă a personalului din cadrul Sistemului Național de Bibliotecă, realizat de Ludmila

Corghenci și Ecaterina Dimitric, unde este specificat că în anul 2022 au participat doar 6 bibliotecari din ÎPT la acțiuni de formare continuă (1,5%) [2].

În cadrul prezentei cercetări am inclus întrebarea a 16-a (La câte activități de formare continuă ați participat în anul 2023?), respondenții au specificat că au participat la 1-2 acțiuni de formare continuă – 28 de bibliotecari (49,1%), la 3-5 acțiuni – 11 respondenți (20,8%), iar 8 bibliotecari (15,1%) nu au participat la nicio reuniune profesională.

16. La câte activități de formare continuă ați participat în anul 2023?

53 de răspunsuri

Fig. 11.

Conform răspunsurilor respondenților (47) la întrebarea a 17-a, unde au fost rugați să selecteze entitățile care au organizat cursuri de formare continuă și la care au participat cel mai des, bibliotecarii din ÎPT au participat mai des la instruirile or-

ganizate de Centrele biblioteconomice – 28 de respondenți (59,6%); de USM – 18 respondenți (38,3%) și de CFPC BNRM – 13 respondenți (27,7%), 6 bibliotecari nu au răspuns la această întrebare.

17. Selectați entitățile, care au organizat cursuri/activități de formare continuă, la care ați participat cel mai des.

47 de răspunsuri

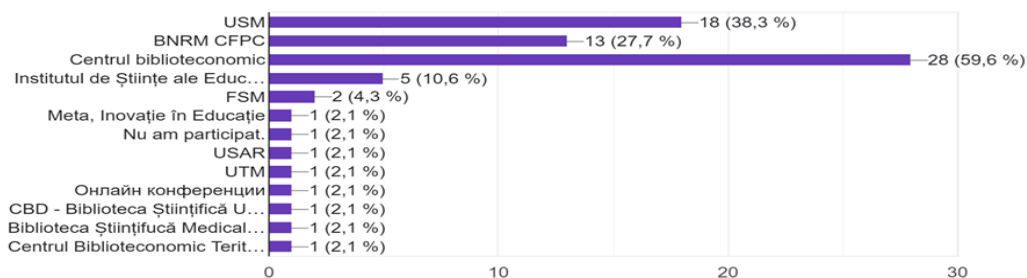

Fig. 12.

Răspunsurile la întrebarea a 19-a din chestionar elucidează în ce măsură este apreciată biblioteca și bibliotecarul în cadrul instituției în viziunea bibliotecarului, astfel dintre 50 de bibliotecari care au răs-

puns la întrebare, 27 respondenți (54%) consideră că în instituția de învățământ comunitatea apreciază activitatea bibliotecii în măsură „mare” și 11 respondenți (22%) – „foarte mare”.

19. În ce măsură este apreciată activitatea bibliotecii și a bibliotecarului în cadrul instituției în care activați?

50 de răspunsuri

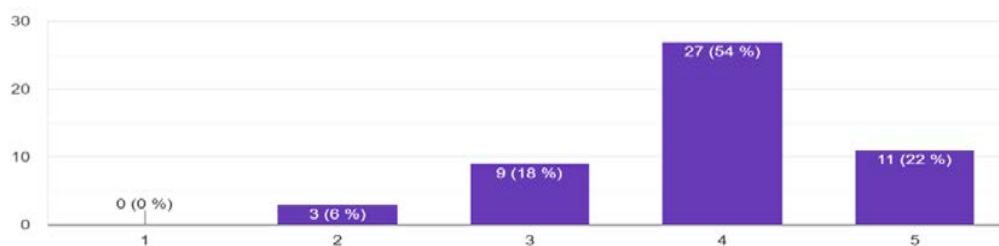

Fig. 13.

Analiza răspunsurilor la întrebarea a 20-a (Care entitate din cele propuse ar putea soluționa problemele bibliotecii și a bibliotecarului la locul de muncă?) arată că bibliotecarii din ÎPT consideră centrele biblioteconomice cele mai potrivite pentru a le acorda ajutor în soluționarea problemelor de la locul de muncă – 30 de respondenți (60%). 20 de bi-

bliotecari (40 %) consideră că administrația instituției este capabilă să soluționeze problemele bibliotecii și ale bibliotecarului. O parte din bibliotecari consideră că Ministerul Educației și Cercetării este competent să soluționeze problemele cu care se confruntă. 4 bibliotecari din cei chestionați nu au încredere în nicio entitate din cele enumerate.

20. Care, în viziunea dvs, din entitățile de mai jos ar putea să vă ajute în soluționarea problemelor de la locul de muncă?

50 de răspunsuri

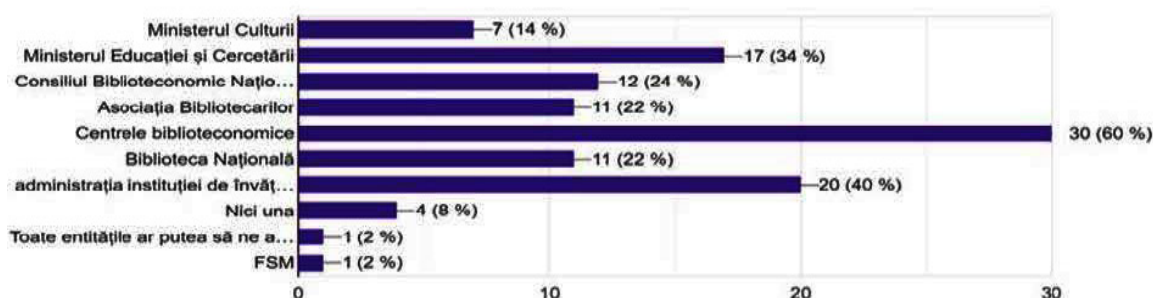

Fig. 14.

Personalul de specialitate din biblioteci reprezintă o componentă fără de care instituția nu poate realiza cu succes rolul de centru comunitar, informațional, educațional și cultural. În cadrul unui studiu statistic efectuat în anul 2020-2021 se menționa scăderea continuă a numărului personalului de specialitate din cadrul SNB, descreșterea numărului de biblioteci din motivul fuzionării sau lichidării instituțiilor, predominarea personalului de vârstă pensionară, nerespectarea de către fondatori a prevederilor legislative (de exemplu, privind posturile de conducere în bibliotecă și altele).

Toate aceste fenomene sunt prezente și în cadrul bibliotecilor din ÎPT și vizează direct personalul bibliotecilor [1].

Din cei 52 de bibliotecari care au răspuns la întrebarea a 22-a (*De câți ani activați în bibliotecă?*), 26 de respondenți (49%) au selectat variantele 0-1 ani, 1-3 ani, 3-5 ani, deci o vechime de muncă în bibliotecă de până la 5 ani, 16 bibliotecari (30,8%) – de peste 20 de ani, inclusiv 8 respondenți – cu peste 30 de ani vechime. Aceste răspunsuri ne permit să conchidem că din bibliotecile de învățământ profesional tehnic au plecat mulți bibliotecari, fiind angajate persoane noi.

22. De câți ani activați în bibliotecă?
52 de răspunsuri

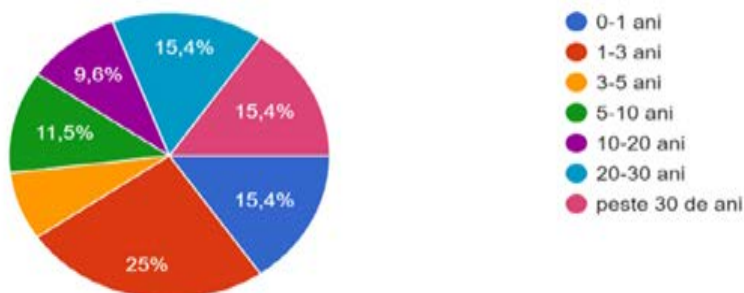

Fig. 15.

Vârsta medie a bibliotecarilor care au răspuns la chestionar este între 55-65 de ani (20 de bibliotecari), 9 bibliotecari au vârsta

de peste 65 de ani, 14 bibliotecari – vârsta între 35-55 de ani și 8 bibliotecari – vârsta între 25-35 de ani.

23. Vârsta DVS?
51 de răspunsuri

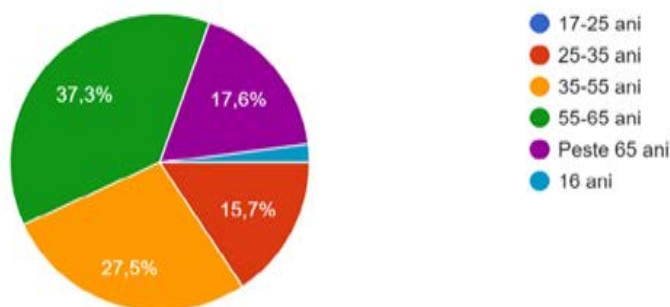

Fig. 16.

Conform cercetării statistice 6-c pentru anul 2023, numărul total al personalului bibliotecilor din ÎPT este de 100 de bibliotecari, inclusiv în școli profesionale activează 42 de bibliotecari, în colegii și centre de excelență – 58 de bibliotecari; cu studii

superioare – 78 de bibliotecari, inclusiv de specialitate – 28 de bibliotecari; cu categorii de calificare – 30 de bibliotecari, cu vârsta peste 55 de ani – 61 de bibliotecari.

Concluziile studiului privind implicarea bibliotecilor din învățământul profesii-

onal tehnic în programe de transformare și promovare a comunităților în anul 2023 sunt următoarele:

- Din cele 53 de instituții din ÎPT care au participat la sondaj, 45 de biblioteci se implică în programele de transformare și promovare a comunităților.
- Centrele de excelență, colegiile și școlile profesionale promovează comunitățile prin utilizarea unei game diverse de metode biblioteconomice.
- Serviciile cele mai des oferite utilizatorilor sunt expozițiile, lansările/prezentările de carte, cluburile de lectură, întâlnirile cu personalitățile, activitățile în proiecte și parteneriate.
- Bibliotecarii promovează serviciile, biblioteca, comunitățile pe rețele sociale și paginile web.
- Bibliotecile se mândresc cu succesele la locul de muncă: evaluarea bibliotecilor și atribuirea categoriilor I, II și III, aprecierea înaltă a gestionării SÎM de către Fondul Special pentru Manuale, acreditarea instituției de învățământ etc.
- Bibliotecarii din ÎPT sunt satisfăcuți de condițiile de muncă, de susținerea administrației, de relațiile comunicaționale armonioase.
- Bibliotecarii din ÎPT nu sunt satisfăcuți de salarii, de volumul mare de lucru, suprasolicitare și surmenaj.
- Bibliotecarii din ÎPT întâmpină dificultăți la locul de muncă, ce țin de insuficiența informațiilor profesionale, lipsa experienței de muncă.
- Bibliotecarii din ÎPT consideră că centrele biblioteconomice sunt structurile care le pot soluționa multe probleme ce țin de activitatea profesională etc.

Studiul a atins toate obiectivele stabilite: au fost identificate activitățile și serviciile prestate în scopul promovării și transformării comunităților, au fost identificate problemele și dificultățile cu care se confruntă bibliotecarii din ÎPT, au fost stabilite necesitățile de formare continuă și impactul activităților bibliotecii în comunitatea instituțională.

Ipotezele s-au confirmat parțial: nivelul de implicare a bibliotecilor în programele de transformare și promovare a comunităților ar fi mai mare, dacă bibliotecarii ar participa la acțiuni de formare continuă. Rezultatele sondajului au arătat că în bibliotecile unde bibliotecarii nu s-au implicat în activități de formare continuă, nu au creat parteneriate, gama de servicii și programe pentru comunitate este mai mică (8 biblioteci). Nu s-a confirmat ipoteza că lipsa infrastructurii adecvate, resursele financiare limitate ar fi obstacole în calea implicării bibliotecilor în promovarea și transformarea comunităților. Respondenții care nu au menționat activități concrete și servicii de promovare a comunităților nu au remarcat insatisfacții privind lipsa condițiilor de muncă, a resurselor financiare.

Rezultatele sondajului conțin elemente de subiectivism, generate de lipsa dorinței de a răspunde la întrebările de tip deschis a respondenților, astfel unele răspunsuri fiind căutate în alte surse.

Au fost propuse **recomandări pentru soluționarea unor probleme ale bibliotecilor din ÎPT.**

Pentru bibliotecarii din ÎPT:

- implicarea activă în activități de formare continuă, organizate de centre biblioteconomice și centre de formare continuă;
- planificarea activităților în conformitate cu prioritățile profesionale anuale naționale și internaționale;
- dezvoltarea parteneriatelor în scopul diversificării gamei de servicii pentru comunitatea servită;
- promovarea activităților și serviciilor în comunitatea internă și externă.

Pentru centrele biblioteconomice:

- participarea la întruniri metodice și instruirii organizate cu regularitate;
- acordarea asistenței metodologice la necesitate.

Pentru CFPC BNRM:

- organizarea acțiunilor de formare continuă pe subiecte: catalogarea și clasificarea resurselor bibliografice, evidența sta-

tistică a activităților, competențele TIC, inovația pentru bibliotecile din ÎPT etc.

Pentru Ministerul Educației și Cercetării:

- sensibilizare privind asigurarea bibliotecilor din ÎPT cu soft de bibliotecă;
- revizuirea statelor-tip de personal cu revenirea la funcția de sef/ă de bibliotecă;

- stabilirea normelor întregi la post de bibliotecar în ÎPT.

Pentru Ministerul Culturii, CBN:

- preocuparea pentru majorarea salariilor;
- revizuirea plății pentru categorie de calificare.

Referințe bibliografice:

1. CORGHENCI, L. Personalul de specialitate din biblioteci – avantaj instituțional și comunitar major. In: Sistemul de biblioteci din Republica Moldova. Studiu statistic 2020-2021. Chișinău, 2023, pp. 67-76. ISBN 978-9975-119-59-7.
2. CORGHENCI, L., DMITRIC E. Rezultatele studiului național privind necesitățile de formare profesională continuă a personalului din cadrul Sistemului Național de Bibliotecă. In: Magazin bibliologic. 2023, nr.1/2, pp. 65-73. ISSN 1857-1476.
3. OSOIANU, V., CORGHENCI, L., DMITRIC, E. et.al. Biblioteca – contribuții la dezvoltarea comunității armonioase, de ordine și respect: Metodologii, algoritmi, tehnologii . Chișinău : BNRM, 2020. 144 p. ISBN 978-9975-3425-0-6. 02.
4. PRIORITATEA și inițiativele-cheie profesionale ale anului 2023. Aprobate la Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Bibliotecă. Ediția a 27-a. Bibliotecile în susținerea incluziunii digitale, sociale și culturale a membrilor comunității, 30 noiembrie. 7 p. Manuscris. Disponibil: <http://ns1.bnrm.md/files/biblioteca/Initiative%20profesionale%202023.pdf> [accesat 2024-05-14].
5. ZANET, Elena. Provocările bibliotecii în societatea contemporană. [online]. Disponibil: <https://bjiasi.ro/editura/provocarile-bibliotecii-in-societatea-contemporana-elena-zanet/> [accesat 2024-05-14].